Nr. 128. w Piątek dnia 5. Czerwca 1863.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY: 1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na ½ szerokości przyjmują się tylko w Expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 5. Czerwca. — Tutejsze zgromadzenie reprezentantów miasta wybrało deputacyą z sześciu członków złożoną, aby Najj. Panu przedstawić z uszanowaniem, że ograniczenia prasy zaprowadzone w sprzeczności z konstytucyą nietylko wzruszają zaufanie do konstytucyi i praw, ale jeszcze oddają ważne interesa własności władzom administracyjnym i głęboko naruszają życie obywatelskie, że dalej prowadzenie rządu bez uporządkowanego budżetu i coraz głębiej zachodzące starcie konstytucyjne i zaufanie posiadających i przemysłowców w coraz dalszych kołach zachwiewają i że proszą jak najuniżeniej Najj. Pana, aby przez spieszne zwołanie sejmu przywrócić stan konstytucyjny.

— Pierwszy okręg wyborczy przyjął wczoraj wieczorem rezolucyą co do uchwał izby deputowanych.

Petersburg, 4. Czerwca. — Journal de St. Petersbourg ogłasza odpowiedź Sewarda sekretarza stanu państw zjednoczonych, na francuzką depeszę, która zaprasza rząd wasyngtoński do przyłączenia się do kroków na rzecz Polski. Seward wymawia się od przystąpienia z powodu zasady nieinterwencyi, która stanowi tradycyonalną politykę amerykańską, a tylko w przypadkach widocznej konieczności może być uchyloną.

Berlin, 5. Czerwca. — Najj. Pan raczył nadać expedytorowi poczty Schwarzerowi w Osiecznie w powiecie wschowskim order orła czerwonego czwartej klasy, a zamianować radzcę przy sądzie miejskim i powiatowym Lessera w Magdeburgu radzcą przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu.

Berlin, 4. Czerwca. — Posener Zeitung pisze: chociaż od dawna spodziawano się ważnych rozporządzeń przeciw prasie, jednakowoż onegdaj ogłoszone rozporządzenie wielkie sprawiło wrażenie. W powodach powiedziano wprawdzie, że przez to rozporządzenie nie ukraca się swobodne rozwijanie myśli, zagwarantowane konstytucyą, ale lekki nawet pogląd na osnowę rozporządzenia okazuje już dostatecznie, że na teraz wolność prasy w Prusach ustała. Rozporządzenie o którem mowa odznacza się w samej rzeczy surowością w porównaniu do prawa prasowego z r. 1852. przez to szczególniej, że dzienniki mogą być zakazane z powodu zachowania się ogólnego, gdy tymczasem we Francyi przywiązanym jest zakaz do pojedyńczych orzeczeń, w których zachodzi przedmiot podpadający karze. Równie wygotowano rozporządzenie, którem ma być zniesione prawo stowarzyszenia i zapewne w tych dniach zostanie ogłoszone. Oprócz tego ma być wydane rozporządzenie, przełamujące opozycyą urzędników, a mianowicie utrudniające urzędnikom nieprzychylnym wstęp do izby deputowanych. Gdyby wyraźnie nie stało w konstytucyi, że niewolno odmawiać urlopu, toby chwycono się po prostu tego środka. W takim położeniu rzeczy trzeba było obmyślić sposób, aby trudno było urzędnikom przyjmować mandat na deputowanych, a do tego najlepszym środkiem, jeżeli za zastępstwo płacić będą musieli. Chodzi tylko jeszcze o to, czyli temu nadać ogólny charakter, bo w takim razie możnaby nawet swoich przyjaciół wykluczyć od przyjmowania mandatów. Mówią, że koło dyscyplinarnych śledztw ma być powiększone.

— W ministerstwie wniesiono kwestyą budżetową a mianowicie co do ustanowienia etatu na rok 1864.

— W § 4 rozporządzenia prasowego, które onegdaj podaliśmy, odniesiono się do paragrafów prawa dyscyplinarnego dla urzędników zasądowych, które mają być zastosowane do nakładzców. Paragrafy te brzmią w prawie dyscyplinarnem rzeczonem, jak następuje:

§ 31. Sprawy dyscyplinarne będą przez władze prowincyalne na osobnych posiedzeniach załatwiane, na których powinni być przynajmniej trzej członkowie obecni, mający prawo głosowania. Na tych plenarnych posiedzeniach w rejencyach przysługuje tylko tym członkom prawo głosowania, jakie im jest przyznane przez powszechne przepisy o plenarnych czynnościach. W pozostałych władzach przy załatwieniu spraw dyscyplinarnych na posiedzeniach plenarnych biorą udział tylko etatowi członkowie i tacy, którzy pracują na etatowych posadach. Wszyscy w ten sposób powołani do zasiadania mają zupełne prawo głosowania, chociażby władza nie miała kolegialnego urządzenia.

§ 35. Przy ustnych czynnościach, odbywających się na niepublicznem posiedzeniu, przedstawia zamianowany przez przewodniczącego władzy z liczby ich członków referent sprawę, jaka się z dochodzenia wykazuję. Oskarzonego następnie słuchają. Potem urzędnik prokuratoryi przedstawia rzecz i wniosek a oskarzony obronę. Oskarzonemu służy prawo zabrania ostatniego głosu.

§ 36. Jeżeli władza na wniosek oskarzonego lub urzędnika prokuratoryi albo z urzędu uważa za rzecz stosowną dla wyjaśnienia przesłuchanie jednego lub wielu świadków, albo przez komisarza albo ustnie przed samą władzą albo za pomocą innych środków, natenczas wydaje rozporządzenie potrzebne i odracza ciąg dalszy sprawy na inny dzień, o którym zawiadomić należy oskarzonego.

§ 37. Oskarzony stawający może użyć na obrońcę adwokata lub obrońcę prawa. Władzy dyscyplinarnej służy prawo w każdym czasie wezwania oskarzonego pod zagrożeniem do przybycia osobiście, że w razie niestawienia się, obrońca nie będzie w jego zastępstwie przypuszczonym.

§ 38. W rostrzyganiach ma władza dyscyplinarna bez wiązania się do pozytywnych reguł dowodzenia, wedle wolnego, z całego przebiegu sprawy i dowodów czerpanego przekonania sądzić, o ile oskarzenie jest uzasadnione. Postanowienie może tylko brzmieć na karę porządkową. Postanowienie opatrzone dowodami, ma być na posiedzeniu, na którem odbyła się czynność ustna albo na najbliższem posiedzeniu ogłoszonem i ekspedycya tegoż na żądanie oskarzonemu udzieloną.

§ 39. Czynność ustna ma być spisana protokularnie, z przytoczeniem nazwisk obecnych i głównych ustępów czynności. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz spisujący protokół.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 2. Czerwca wieczorem. — Piszą ztąd do National-Zeitung: na ważne zanosi się tu w krótce wypadki; wszystkie symptomata tego dowodzą. Oba rządy, cesarski i rewolucyjny stoją jako dwie nieprzyjacielskie potęgi wyzywająco naprzeciw sobie, pierwszy bezwładny przy potężnych środkach, drugi silny przez ślepe posłuszeństwo ze strony wszystkich bez wyjątku. Rzeczą jest niepodobną skreślić te działania tajemne, trzeba być naocznym świadkiem, aby to pojąć.

Wczoraj na petersburgskiej kolei miał się wydarzyć przypadek, który przyprawił o śmierć kilkuset żołnierzy moskiewskich. Powstańcy powyjmowali progi nieznacznie, na których szyny żelazne spoczywają, a gdy pociąg wpadł na owe szyny bez podstaw, przewrócił się i wysypał żołnierzy w liczbie 400 z żandarmeryą, na których kosynierzy napadli i w pień wycięli. Bliższe szczegóły są jeszcze nie znane.

— Ze czterech członków rady stanu, którzy się do dymisyi podali, otrzymali uwolnienie. Między nimi znajduje sie biskup Meyerczak znany z przychylności do Moskwy.

— Jenerał Brunner z Kalisza zawiadomił na mocy rozkazu cesarskiego pruskie władze, aby odbierały pruskich poddanych, którzy się dostali do niewoli lub schwytani zostali na terytoryum królestwa polskiego. Landtraci mają wysyłać tym końcem swoich urzędników do przyjmowania uwięzionych i sprowadzenia napowrót do Prus. Rząd pruski ma wracać władzom rosyjskim poczynione z tego powodu wydatki.

Warszawa, 27. Mája. — Otrzymaliśmy i przesyłamy wam »krótki rys życia śp. Ludwika Narbutta, który w teraźniejszej wojnie z Moskwą o niepodległość, pierwszy podniósł chorągiew narodowego powstania na Litwie.«

»Sp. Ludwik Narbut syn Teodora znanego naszego dziejopisarza, urodził się w roku 1831, w parafii ejszyskiej, w powiecie lidzkim, w województwie wileńskiem. Pod troskliwem kierownictwem światłego ojca i najczaniejszej matki, od samego dzieciństwa szczęśliwie się rozwijały w chłopcu wyższe zdolności umysłowe i charakter prawy. Już jako uczeń był powszechnie przez kolegów i nauczycieli kochany, szanowany nawet, i wielkiego też używał wpływu na drugich swych spółto-

warzyszy. W r. 1848; kiedy ludy europejskie prawie wszędzie u swych rządów praw i swobód zażądały, Ludwik był uczniem w gimnazyum wileńskiem. Wyższe jego przymioty zwróciły nań podejrzliwą baczność moskiewskiej władzy szkólnej, szukającej, jak to zawsze w czasach takich czynić zwykła, pozoru do wysłania z kraju młodzieży zdolniejszej. I nic łatwiejszego dla moskiewskiego rządu, jak znaleść ku temu powody. Niebawem młody Narbut o »patryotyzm i o niepewny sposób myślenia« oskarżony, bez śledztwa na chłostę stu rózg, jako środek poprawczy, z naigrawaniem się, bo w przymusowej przytomności sędziwego ojca wymierzoną, a następnie do wojska na Kaukaz skazany, i tam jako prosty żołnierz posłany został. Zbytecznem byłoby zwłaszcza teraz mówić o tem, że służba w wojsku moskiewskiem, niezdołała wywrzeć zgubnego wpływu na szlachetnego młodzieńca. Przeciwnie rad nie rad przymuszony zostawać w ustawicznych walkach z dzielnemi góralami, narażony codziennie na wszelkiego rodzaju niewygody, trudy i niebezpieczeństwa, wykształcił jeszcze w sobie męztwo, przytomność umysłu, niezłomną wytrwałość, słowem wszystkie przymioty znakomitego partyzanta. Zyskując zaś tyle, potrafił ostać się czystym, nieskalanym; nienauczył się ani grabić, ani palić, ani mordować. Owszem wierny zasadom na miłości Boga, bliźnich, ojczyzny opartym, i tak silnie za młodu weń wszczepionym, był tylko żołnierzem, a nie rabusiem lub krwiożerczym łupieżcą. Za liczne dowody okazanego męztwa, pomimo niedowierzania i zazdrości, jakim ulega każdy Polak w wojsku moskiewskiem służący, Narbutt wkrótce mianowany został oficerem. Ranny przy zdobyciu Karsu został porucznikiem i niezwłocznie też wyjednał sobie uwolnienie się zę służby, poczem pospieszył zaraz do kraju.

Po powrocie do kraju, pojąwszy małżonkę według swej myśli i serca, kochany od niej, poważany i kochany od współobywateli, od włościan i domowników, chluba i pociecha rodziny, mógłby był używać zupełnego szczęścia, gdyby to było podobnem w najprzyjaźniejszych nawet warunkach dla prawego syna ojczyzny. A ś.p. Ludwik Narbutt, miłował ją nad wszystko, i dla jej wyzwolenia gotów był nieść najwyższe ofiary. To też zaledwo wybuchło powstanie w Styczniu w Królestwie kongresowem, zaledwie ówczasowy komitet narodowy w Litwie wezwał do broni, on pierwszy w dniu 13. Lutego wystąpił zbrojno w okolicach Ejszyszek z ośmiu tylko towarzyszami, w liczbie których był i młodszy brat jego.

Oddział wzrastał z dniem prawie każdym, a wśród ciągłych i szczęśliwych utarczek, z silniejszym zawsze kilkakroć nieprzyjacielem toczonych.

W pierwszej utarczce pod Rudnikami stoczonej z dwoma kompaniami piechoty i sotnią kozaków, miał sześćdziesięciu tylko ludzi, a z tych stracił jednego, Moskali zaś pozostało czterech zabitych i szesnastu było ranionych. W spotkaniu pod Olkiennikami położył także trupem kilkunastu strzelców z pułku wyborowego carskiej rodziny i zabrał im doskonałe sztucery. Odtąd Moskale przeciw niemu większe zbierali siły. Dwa tysiące piechoty, huzary, dragoni i kozacy, oraz artylerya pod dowództwem pułkownika Alchazowa otaczały go z różnych stron i tamowały najzupełniej dowóz żywności i wszelkich zasiłków w ludziach i broni. Lubiony powszechnie przez włościan, we wszystko był zaopatrywany, a ochotników walczyć pod dowództwem jego pragnących miał tylu, że musiał ich do domów lub do innych oddziałów odsyłać. Niechcąc jednakże dłużej na jednem miejscu pozostawać, w dniu 20. Kwietnia pod Kowalkami, w uroczysku Łakiciany uderzył na Moskali, którzy w zabitych i ranionych straciwszy 80 ludzi pierzchli; ale i naszych poległo tu kilkunastu, a między innemi wielce przez swego dowódzcę żałowani Władysław Nowicki, były oficer inżynieryi i Wojciech Narbutt siedmnastoletni młodzieniec krewny Ludwika.

W pogoni następnego zaraz dnia napadł on znowu Moskali pod Pakuliszkami i zmusił przednią ich straż do ucieczki, lecz gdy przekonał się, jak przeważające są nieprzyjacielskie siły, nowoprzybyłemi zwiększone, wycofał się obronną ręką, bezpieczniejsze zająwszy stanowisko. Tutaj oddział swój rozdzielił na kilka: każdemu z nich naznaczył dowódzcę, i każdy wysłał w inną stronę, przy sobie jeden także pozostawiwszy. Pułkownik Tymofijew dowódzca wszystkich moskiewskich sił tu użytych, całą swą usilność przeciwko Narbutowi skierował. Nie mogąc nic dokazać siłą, postanowił zdradą i podstępem dopiąć swego. Narbut obozował nad jeziorem Dubickiem. Tymofijew przebrany w towarzystwie szpiega dostał się piechotą do jeziora. Tu znowu jakoby rybak przeprawił się na łodzi i przez czaty naszych na drugą stronę puszczony, stanowisko i wszystkie przejścia poznał i wrócił, a w krótce potem 5. Maja niepostrzeżony pod obóz Narbutta siły swoje podprowadził blisko, w około go otoczył i zewsząd od razu rzęsistym gradem kul przywitał, że bohater nasz w nadzwyczaj trudnem zostawał położeniu. W jednej chwili straszliwa wszczęła się walka. Padali Moskale, ginęli też i nasi, lecz pozostali przy życiu pełni byli nadziei, że nie ustąpią Moskwie, bo dzielny ich wódz nieustraszenie prowadzi ich naprzód i przykładem swoim do waleczności i wytrwania zagrzewa. Trzebaż zrządzenia Bożego, że w krótce kula ugodziła w nogę Ludwika. Natychmiast sześciu wiarusów i lekarz Piasecki, jakkolwiek sami już ranni porywają go na ręce i unoszą z pola boju, gdy w tem druga kula przeszywa pierś Narbutta.

»Teraz już rana śmiertelna, zawołał, porzućcie mnie — zbierajcie oddział — ja umieram — o jak słodko umierać za Ojczyznę.«

To były ostatnie jego słowa. Z upływu krwi omdlewał i konał już. Waleczni i kochający towarzysze konającego wodza swego musieli w krótce złożyć, bo sami po kilkakroć i ciężko ranieni, a nareszcie dobici zostali. Z nich jeden tylko lekarz Piasecki otrzymawszy trzy rany w piersi, okropnie kolbami zbity, z ośmiu innymi również ciężko ranionymi pochwycony w niewolę.

Zginęli w tej krwawej walce oprócz wodza: 1) Krasiński Leon, jeden z najzdolniejszych oficerów w tym oddziale; 2) Jankowski właściciel ziemski; 3) Pokempinowicz ucz. uniw. krak. młodzianin lat 22 mający, poprzednio był w oddziale Langiewicza; 4) Hubarewicz Stefan, były wojskowy, 5 i 6) Dwaj bracia Brzozowscy, właściciel ziemski i lekarz; 7) Żakowski Wład. uczeń wiln. instyt.; 8) Taraszewicz, felczer z Lidy; 9 i 10) dwaj włościanie niewiadomego dotąd nazwiska; 11) Skirmunt właściciel ziemski z Pińskiego; 12) Jan Jodko, lat 22, właściciel ziemski.

Ciała tych bohaterów odarte do naga i najstraszniej pokaleczone, włościanie zebrali z pola boju, jak mogli poodziewali i poubierali i do kościoła w Dubiczach przewieźli. Spotkali się tam z Moskalami, którym ogromnie się to niepodobało, iż włościanie należytą cześć poległym oddają. Nalegali na nich, aby ciała wiezione pod karczmą porzucili i tam pogrzebali. Lecz włościanie nieusłuchali. Siostra Narbuta i duchowieństwo, okoliczni obywatele wraz z włościanami zajęli się pogrzebem. Wszystkie ciała w trumny złożone i umieszczone w kościele razem na jeden katafalk, u szczytu którego zwłoki Narbuta. Uroczyste odbyło się nabożeństwo. Nadzwyczaj wiele ludu, bo wszystko prawie co żyło z całej okolicy zebrało się na ten pogrzeb. Była także matka i siostra Ludwika; ojciec zaś z żoną naówczas znajdowali się w Wilnie. Tam także w dniu 12. Maja uroczyste żałobne nabożeństwo i aż do tej chwili mieszkańcy Wilna wierzyć niechcieli, żeby ten ukochany bohater mógł zginąć.

Jak w Dubiczach i całej okolicy, tak też w Wilnie i po całej Litwie wszyscy opłakują w ciężkim smutku i żalu śmierć Ludwika Narbuta, jako człowieka, którego poświęcenie się dla sprawy było bez granic, bez najmniejszych widoków osobistych. Pracował wiele i tak pożytecznie, a był tak skromnym, niezarozumiałym, cichym.

Cześć jego pamięci!

— Czas pisze: Kilka świeżych pomyślnych potyczek i wiadomości o sformowaniu się kilku nowych oddziałów, dowodzą wzrostu sił wojennych polskich w zachodniej i północnej Kongresówce oraz w całej Litwie. Te zwycięskie potyczki, o których donoszą ostatnie przez nas odebrane wiadomości, zaszły: na granicy Olkuskiego i Kaliskiego 28. Maja pod Janowem miasteczkiem leżącem między Częstochową a Koniecpolem, gdzie Oksiński zniósł kompanię moskiewskiej piechoty i oddział dragonów; na Litwie pod Łabonarami niedaleko Swięcian, gdzie 21. tm. pobił Albertyński (pseudonim) bandę moskiewską dowodzoną przez Szuwałowa. Nadto mamy szczegółowe doniesienia o niedawno stoczonych, choć już wspomnianych przez nas zwycięskich potyczkach 25. z. m. przez Oborskiego, tego samego dnia pod Koniecpolem przez Oksińskiego; o zwycięstwie pod Poddębicą nad Nerem o parę mil od Łęczycy odniesionem przez pułkownika Słupskiego, oraz o pomyślnej utarczce stoczonej przez Jankowskiego na drodze bitej z Warszawy do Lublina, gdzie Moskale fałszywie sobie przypisali zwycięstwo. Wreszcie wiadomości te mówią o sformowaniu się parę małych hufców w Krakowskiem, o wzroście ich w Kaliskiem, gdzie kilka oddziałów polskich skupiło się między Łodzią, Łęczycą i Uniejowem, szczególniej zaś o powiększeniu się hufców powstańczych na Litwie.

Mówiąc o nowych oddziałach dodamy tu, iż mylnie dzienniki lwowskie idąc za fałszywem źródłem doniosły, iż oddział, który się połączył z Bończą, liczył 200 koni; z wiarogodnych źródeł donoszą nam, iż oddział ten liczący tylko 60 koni pociągnął od Goszczy około Szkalmierza do Działoszyc, a właśnie przechodząc około Szkalmierza i popasając we wsi Sielec, ujrzał tropiącą go bandę objeszczyków 20 koni liczącą, która za atakiem ze strony polskiej pierzchła do Szkalmierza. Mały ten hufiec konny wcielony do oddziału Bończy był 28. tm. wraz z nim w Chrobrzu, a 30. tm. znajdował się niedaleko Wodzisławia. Czachowski niepokoi wciąż Moskali w północnej części radomskiego i świeżo a pomyślnie walczył pod Białobrzegami.

Na Litwie walka z armią moskiewską szeroko rozwinęła się i we wszystkich powiatach na całej przestrzeni od Brześcia pod Połągę, Dynaburg i Bobrujsk mnożą się hufce partyzanckie, na których czele stoją dzielni choć mniej znani dowódzcy, wielu pod przybranemi wojennemi mianami. Najznakomitsi dzisiaj po śmierci Ludwika Narbutta, po wzięciu do niewoli ciężko ranionego Zygmunta Sierakowskiego i po rostrzelaniu dawniej Bogińskiego, są: Kołysko, Bolesław Narbutt, ksiądz Matuszyński, Albertyński. Wiele tam toczy się drobnych potyczek w głębi borów litewskich, lecz przy trudności związków rzadko o nich dochodzą nas wiadomości. Mamy jednak wiadomości, że oddział Albertyńskiego pobił, jak wyżej wspomnieliśmy, w d. 21. Maja w okolicy Swięcian na drodze z Kołtynian ku Łabonarom (wsie na północy zachód od Swięcian) Moskali dowodzonych przez hr. Szuwałowa i pułkownika Półtorackiego. Oddział polski miał przeszło 500 ludzi, Moskali było parę rot piechoty, strzelcy i kozacy; cofający się Moskale zostawili na placu boju 20 zabitych, a rannych swoich powieźli na kilkunastu wozach, i następnie zatrzymawszy pociąg towarowy odesłali ich do Wilna; w ręce Polaków wpadło prócz powózek z amunicyą, czterokonny powóz hr. Szuwałowa.

Z południowej sceny wojny z Ukrainy, Wołynia i Podola nie wiele mamy wiadomości i to zmąconych, a bliższe od nas tej sceny walki dzienniki lwowskie nic jeszcze pewnego nie podają o onym oddziale 300 ludzi, który stanął na granicy tarnopolskiego obwodu; Gazeta Narodowa twierdzi, że oddział ten, który przez omyłkę wszedł na sam brzeg terytoryum austryackiego, wrócił napowrót na Wołyń; Goniec znowu utrzymuje, że go władze austryackie rozbroiły. Cokolwiekbądź, wiemy z otrzymanych przez nas doniesień, że mały ten oddział nie był bynajmniej pod dowództwem pułkownika Edmunda Rożyckiego syna słynnego w wojnie 1831 r. Karola Różyckiego, jakto twierdziły telegramy z Tarnopola; wiemy także, iż na Podolu w okolicach Chmielnika znaczne stoją hufce polskie.

— Co do wiadomości o świeżych utarczkach, prócz potwierdzenia doniesień o zwycięztwie pod Janowem 28. Maja przez Oksińskiego doniesionem i o pomyślnej w tymże dniu utarcze pod Białobrzegami przez Czachowskiego stoczonej, o których wczoraj wspomnieliśmy, są dzisiaj niedokładne tylko doniesienia: o nowej potyczce w podlaskiem, o licznych utarczkach w drugiej połowie Maja w wileńskiej, mińskiej i mohilewskiej guberniach, o ukazaniu się dwóch silnych hufców polskich w Inflantach w okolicy Święcan i Dzisny, o kilku potyczkach na Ukrainie, o koncentrowaniu się oddziałów polskich w okolicy Chmielnika na Podolu. O parę z tych utarczek na Litwie mówią także i buletyny moskiewskie w Inwalidzie, mianowicie pod wsią Podberezie w borysowskim powiecie 19. Maja, pod Jurowiczami w igumeńskim powiecie na brzegu Berezyny w d. 21. Maja. — Jak wzrosła w Kongresówce liczba hufców polskich, dość powiedzieć, iż w lubelskiem prócz odziału Lelewela, są cztery inne, o których dotąd niewiedzieliśmy nawet, a dzisiaj z pewnego źródła się dowiadujemy.

Z Konińskiego, 30. Maja. — Obóz nasz składający się w ostatnich dniach z 600 ludzi pod dowództwem dzielnego i w boju doświadczonego oficera stoczył bitwę pod Grochowami, która nie była rozstrzygniętą. W sześć godzin później bili się nasi pod Lipnicą. Ztąd musieli się cofnąć, będąc z dwóch stron atakowani. Straty z naszej strony były nieznaczne. Obóz nasz postępował w kierunku ku borom grójeckim, gdzie spotkał się z Moskalami idącymi od Kalisza; bitwa się rozpoczęła, lecz równocześnie został dowódzca oddziału polskiego zawiadomionym, że z boku nadchodzi w sile przeważnej oddział gwardyjski, sam więc z małym oddziałem wstrzymywał atak Moskali, aby reszcie oddziału dać możność odwrotu. Nadmienić mi wypada, że Moskale szpiegów już prawie nie mogą uzyskać. D. P.

Z Konińskiego, 31 Maja. — W piątek dnia 29 Maja nadciągnął oddział naszego powstania, ten sam, który poprzednio walczył pod Niewierzem pod dowództwem kilku doświadczonych oficerów do Grochowych, wsi położonej pomiędzy Tuliszkowem i Stawiszynem, blisko Rychwała. Oddział ten był złożony 350—400 strzelców, reszta kosynierzy i 60 kawaleryi. Nie zatrzymując się w Grochowych, pociągnął ku borowi o dwie wiorsty przeszło odległemu, gdzie się zatrzymał.

Oddział zaatakowany został niespełna w godzinę po zatrzymaniu się, Moskale bowem zbliżali się pod Grochowy.

Sądząc nasi, że to jedynie kawalerya rosyjska i to w małej liczbie, wysłali na ochotnika stu strzelców i mały oddział kawaleryi. Strzelcy nasi, wysunęli się na przeszło dwie wiorsty i obsadzają Grochowy. Moskale wkróte ich oskrzydlają i zmuszają do cofania się, zapalają przytem wieś, naszych ginie w samych Grochowoch kilkunastu, reszta cofa się gołemi prawie polami, wystawiona na nacieranie kozaków, których do dwustu było. Ten to oddział ochotników naszych mocno ucierpiał, bo w nich najokropniej poranieni od cięć i bagnetów. Moskale bowiem rannych i niemogących się już bronić, kłuli i rąbali, pastwiąc się nad nimi.

Oddział nasz główny cofnął się w stronę ku Choczowi, samym lasem. Poległych naszych naliczyłem 24, między nimi ekonom z Grochowych, najniewinniej zamordowany, ksiądz Bernardyn, który broniąc się i zabiwszy dwóch kozaków, poległ. Wszyscy ci zabici są obnażeni, dwóch z nich spalonych okropny przedstawiają widok. Rannych zaś jest 35 do 40. Wszyscy ranni z małym wyjątkiem okropnie poranieni bronią sieczną i kolną.

Moskale dopuszczali się w Grochowych po zwyczaju okrucieństw, czego najlepiej dowodzi dziecko 5cioletnie sześć razy bagnetem ranione, gościnnego z Grochowych. Szymanowskiemu, dziedzicowi Grochowych, p. Puławskiemu z Ciążyc, spalono obory i stajnie, przytem 7 wołów i 3 3letnie ogiery wielkiej wartości, p. Rudnickiemu Saturnemu spalono 5 koni cugowych, 6 źrebców i furmana przy nich będącego. Dwór w Grabowych zrabowano i od spalenia jedynie na usilne błagania uratowany.

Moskali bardzo silne oddziały nadciągły w Konińskie; ogień karabinowy i działa, dały się słyszeć całą sobotę w kierunku lasów chodzkich i Stawiszyna, podobno Moskali dużo poległo. Wojska moskiewskie nadeszły z Łowicza, Piotrkowa, Kalisza i Konina, pułk gwardyi huzarów. Całe Konińskie w tej chwili przepełnione nimi.

Co do epizod z 29 Maja dodać teraz należy, iż Moskale idąc od Turska za naszymi, i przechodząc przez Grzymiszew, zabrali z sobą dziedzica dóbr tych, p. Czesława Puławskiego, oraz z nim 5 innych osób po drodze aresztowanych; gdy pierwsze strzały pod Grochowem padły rzucili się Moskale na bezbronnych aresztantów, poranili najokropniej 3ch 4ch z nich, a raczej pisarza z Kościelca pod Kołem, Kucharskiego Józefa, którego strasznie potłukli i porąbali tak, iż rękę mu trzeba było amputować, dość, że prawie do nie uratowania. P. Czesława Biernackiego zaś 12 ranami okryli, szczęściem nie tak niebezpiecznemi z siebie samych, ale zawsze ze względu na wątłe jego zdrowie wielce zastraszającemi. Cz.

Z Dynaburga, 25. Maja. — Do połowy Maja nie było w pobliżu potyczki. Władze moskiewskie prowadzą śledztwa. Kilku uwięzionych uwolniono, między nimi hr. Stanisława Molla. Jednak wkrótce spostrzegli się Moskale, iż uwięziwszy go a nie obwiniwszy nawet, będzie mógł poszukiwać szkody; zatem 8. t. m. pochwycili go znowu z mieszkania w nocy w Dynaburgu i osadzili w kazamacie. Codzień przywożą nowych więźniów a nie pociągami jak dawniej, nawet nie pocztą, ale skrycie nocami na wiejskich wozach. Powiaty witebskiego województwa, całe Inflanty przerabowane, przetrzęsione, niema dworu gdzieby albo roskolnicy, albo kozacy, albo moskiewscy ułani gwardyi (stoją w Rzeżycy), albo piechota nie trzęsła i nie rabowała. W każdem powiatowem mieście domy etapowe i turmy przepełnione więźniami chwytanymi gdy spokojnie siedzieli po domach, lecz ukazywanymi jako trofea boju zwycięstw. Najlepiej to objaśni szczegółowe urzędowe doniesienie dworzańskiej opieki o rabunku dokonanym we dworze Łodzie należącym do małoletniego hr. Platera, gdzie gwardya moskiewska pod dowództwem pułkownika Półtorackiego, wracając z niepomyślnej dla siebie z oddziałem polskim utarczki w lasach dopuściła się morderstw.

Dnia 17. i 18. Maja wywożono do Petersburga więzionych tu od Stycznia pp. Gąbrowicza, Czerniawskiego, Piłsudzkiego, Dra Chmielewskiego i innych. Żony pojechały z nimi. Panią Bielewiczową z córką pp. Wieleczko, Grąbowiczową, Czerniawską z wychowanką przywieziono do Petersburga, a niewiadomo gdzie ztamtąd dalej je powiozą.

Zaszła tu niedaleko potyczka, która się porażką moskiewską skończyła. Moskale przez prystawa z Kołtynian, Mielnikowa, ostrzeżeni o nadchodzących powstańcach, zaczęli się przygotowywać. Mielnikow dojechał do Łabonar i ztamtąd dał znać o oddziale polskim, ale mu włościanie nie dali koni, ledwo więc wrócił. Jednak o kierunku pochodu oddziału niemogli się od włościan Łotyszów dowiedzieć Moskale, bo nawet oddział Gasperanicza zbłąkany w lasach, sami włościanie wyprowadzili na drogę. Otóż na otrzymaną wieść, że oddział nasz idzie przez Łabonary ku stacyi drogi żelaznej Święcany, przybiegł 19. Maja hr. Szuwałów z carskiem pełnomocnictwem tu przysłany, przechwalając się: »że pokaże jak trzeba z nimi wojować.« Dnia 20. rano ze stacyi Święcian posunęły się wojska moskiewskie, piechota, kozacy, strzelcy, a hr. Szuwałow i pułkownik Półtoracki pojechali koczem czterokonnym przez Kołtyniany ku Łabonarom. Cały dzień 20. przeszedł na szukaniu niby oddziału naszego liczącego 520 ludzi. Dopiero 21. rano ujrzeli go Moskale; o 8ej rano wszczął się bój. Moskale po krótkiej walce wpędzeni w błoto i rzeczkę bagnistą, z wielką stratą uszli, zostawiwszy swych zabitych na polu boju, który był o 9 wiorst od Kołtynian, w kierunku ku Łabonarom. O 11ej godzinie już Moskale wycofali się i zostawili na miejscu 17 zabitych, a rannych powieźli na 18tu podwodach; na 581ej wiorście zatrzymali towarowy pociąg i odesłali ranionych do Wilna; ile ich było, niewiadomo. U nas strata w zabitych 10 i kilkunastu rannych. Z wściekłością kłóli naszych rannych i jak sami przechwalali się, zabili dwie kobiety, co opatrywały rannych. Oddziałowi polskiemu dostał się kocz czterokonny Szuwałowa, rotne powózki z prochem, bagaże oficerskie; od zabitych na polu boju odebrano 20 karabinów.

W oddziale naszym strzelcy byli w mundurach, w granatowych czamarkach z amarantowemi kołnierzami, takiemiż paskami na epoletach; przyszli oni z wiłkomirskiego. Oddziałem dowodził Albertyński. Czynniejszy udział w śledzeniu naszego oddziału i zachęcaniu Moskali do boju, brał inspektor głównego zarządu drogi żelaznej, Rotszef zabijał sam i został raniony w dłoń lewej ręki. Ile wiemy kilku urzędników kolei żel. jest uwięzionych [1], wielu straciło miejsca, a wszędy miejsca zajmują Moskale. Taki Rjabów, naczelnik ignalińskiej stacyi, albo Późniak, naczelnik antonopolskiej, najczynniejsi szpiegowie, wiele ofiar przedstawili.

Dziś odbyło się nabożeństwo za zmarłego w dynaburskim wojskowym szpitalu Antoniego Osińskiego, rannego z oddziału Kołyszki, o którym pisaliśmy. Teraz usiłuje Szuwałów naprowadzić znaczne siły, aby okrążyć oddział Albertyńskiego co walczył pod Łabonarami. Lecz gdzie jest ten oddział teraz? nie wiedzą.

Kiedy to piszę nadbiega wiadomość o uwięzieniu wszystkich Platerów w Balmontach, i o ukazaniu się drugiego oddziału naszego około Dzisny, gdzie go usiłują otoczyć Moskale. Cz.

Rosya.

Petersburg, 2 Czerwca. — Urzędowa Północna Poczta donosi, że w różnych guberniach moskiewskich, a mianowicie w okolicach Wołgi rodzielano mnóstwo proklamacyi z urzędową pieczęcią senatu, w którem zawiadomiono chłopów o rozwiązaniu rządu, że niepotrzebują nadal płacić podatków i że im grunta nadają się bezpłatnie. Mimo tak ułudzających przyrzeczeń chłopi mieli się poznać na podstępie i uwiadomić o nim rząd. (Trudno atoli przypuścić, aby chłopi wcześniej byli zawiadomieni o tym podstępie). Dwóch roznosicieli tych fałszywych dokumentów schwytano i do śledztwa pociągnięto.

— Inwalid donosi, że schwytanego dowódzcę powstańców Zielińskiego byłego porucznika od saperów rozstrzelano w dniu 30 Maja w Kijowie nn mocy wyroku sądu wojennego.

W rzędzie mocarstw europejskich, które w sprawie polskiej przesłały noty do Petersburga, znajdują się również, jakeśmy donosili: Holandya, Dania i Portugalia. Z tonu mniej lub więcej uprzejmego odpowiedzi księcia Gorczakowa na owe, jak również na dawniejsze innych mocarstw noty, okazuje się, iż Rosya uważa je za podnietę dla powstania i owemu wstawieniu się mocarstw przypisywać chce niemożebność rychłego wprowadzenia w życie sławionych zamiarów cara dla Polski. Z odpowiedzi owych księcia Gorczakowa zdaje się przezierać dylemat; że póki trwa powstanie, Rosya nie może nic zrobić dla Polaków, jeżeli zaś powstanie upadnie, nic dla nich zrobić nie będzie obowiązaną. Dokumenta, o których mowa, brzmią następnie:

Depesza księcia Gorczakowa do jenerał-adjutanta Mansurowa ministra rosyjskiego w Hadze.

Petersburg, 3. (16.) Maja 1863.

P. bar. Gevers udzielił mi załączoną tu w odpisie depeszę p. Van der Maesen.

Rząd N. króla Holenderskiego wyraża w niej przekonanie, że kroki czynione do gabinetu cesarskiego z powodu obecnego położenia królestwa polskiego są wpływem interesowania się, będącego powinnością każdego przyjaznego rządu, pomyślnością rządów JCMości.

W tem uczuciu gabinet hagski, przyłączając się do tych kroków,

[1]) Naczelnik stacyi w Pskowie Bartoszewski, pomocnik i telegrafista odwiezieni wczoraj do Petersburga. Przyp. kor.

chce dać nowy dowód dobrych stósunków istniejących pomiędzy obu dworami.

Niechcemy badać, czy w chwili, w której pieczołowitość naszego dostojnego Pana obmyśla środki, jakie JCMość uważa za potrzebne dla dobra i pomyślności swoich poddanych, objawione mu życzenia mają praktyczny pożytek i czy nie przyczyniają się do utrzymywania pomiędzy burzycielami w Królestwie Polskiem nadziei i złudzeń, szkodliwych rychłemu przywróceniu spokojności w tym kraju.

Chcemy upatrywać w wyrazie tych życzeń tylko dobrą chęć, jaka je natchnęła i z tego tytułu gabinet cesarski przyjmuje je w tym samym przyjaznym duchu, który je podyktował.

Zechcesz W. Eks. zapewnić o tem p. Van der Maesen i odczytać mu niniejszą depeszę.

Przyjmij i t. d. (podp.) Gorczaków.

Depesza p. Hall ministra spraw zagranicznych do bar. Plessen ministra duńskiego w Petersburgu.

Kopenhaga, 8. Maja.

Panie baronie! Skutkiem solidarności, łączącej coraz silniej ludy i rządy europejskie, smutne wypadki w Polsce głęboko we wszystkich państwach poruszyły umysły i mocno zaniepokoiły rządy. Wszędzie objawiają się życzenia, aby położony został kres pożałowania godnemu stanowi rzeczy, który stawia przegrodę pomiędzy Polakami i ich monarchą, i większa część dworów europejskich uważa za swój obowiązek udzielić w tej mierze rady i przedstawienia rządowi cesarskiemu.

Jeżeli rząd królewski dziś z kolei wyraża swe życzenia i objawia swe interesowanie się szczęściem i pomyślnością państwa rosyjskiego, we wszystkich krajach połączonych pod berłem cesarza, to dla tego przedewszystkiem, iż przypomina sobie, ile razy rząd duński mógł się przekonać o interesowaniu się nim rządu cesarskiego i winszować sobie skuteczności, jaką ustalona potęga Rosyi nadawała koniecznie temu interesowaniu się. Lecz z tą uwagą łączy się inna niemniej ważna i równie silny wpływ wywierająca na umysł króla. Nietai on sobie ewentualności wyniknąć mogących z przedłużenia obecnego stanu rzeczy w Polsce; przewiduję, że wielkie niebezpieczeństwa groziłyby nietylko mocarstwom pierwszego rzędu, których postanowienia mogą tylko zależeć do ocenienia własnego, czego wymagają ich interesa, lecz również i państwom drugiego rzędu, które równie uczuwaćby mogły w wieloraki sposób zgubne odbicie wielkiego ruchu; pojmuję z resztą, iż w pośród państw tych Dania nie najmniej byłaby narażoną na złowrogie próby.

Proszę W. Eks. przedstawić te uwagi księciu Gorczakowowi i stać się zarazem tłumaczem życzeń rządu królewskiego w tych okolicznościach. Zechcesz W. Eks. prosić księcia, aby wierzył, iż niema monarchy w Europie, któryby goręciej i szczerzej pragnął niż król duński ujrzeć Polskę składającą broń przed wspaniałomyślnością cesarza i wstępującą na drogę spokojnego i płodnego rozwoju. Ten sam duch, który doradził już monarsze wielkie reformy w Rosyi, reformy, których inicyatywa równie była szlachetną, jak wykonanie ich energicznem, nadałaby, jak o tem przekonany jestem, rządowi cesarskiemu silny tytuł do wdzięczności poddanych jego polskich.

Mam zaszczyt i t. d. (podp.) Hall.

Depesza księcia Gorczakowa do bar. Nicolay, ministra rosyjskiego w Kopenhadze.

Petersburg, 3. (16.) Maja 1863.

Bar. de Plessen udzielił mi depeszę p. Hall, którą tu w odpisie załączam.

Oceniamy interesowanie się, jakie gabinet kopenhagski objawia dla pomyślności państwa rosyjskiego, a szczególniej życzenie wyrażone w imieniu JKMości ujrzenia Polski składającej broń przed wspaniałomyślnością naszego dostojnego Pana i wracającej na drogę spokojnego i płodnego rozwoju.

Takie jest również najgorętsze życzenie cesarza.

Pojmujemy troskliwość gabinetu kopenhagskiego o utrzymanie europejskiego pokoju.

Może on być pewnym, że niebezpieczeństwa, jakie mogłyby mu zagrażać, nie wyjdą z naszej strony.

Przyjmij i t. d. (podp.) Gorczaków.

Depesza księcia Gorczakowa do Ozerewa, ministra rosyjskiego w Lizbonie.

Petersburg, 18. Maja 1863.

P. Minister portugalski miał sobie przez swój rząd poleconem odczytać mi depeszę p. margr. Loulé odnoszącą się do obecnego położenia królestwa Polskiego.

Dokument ten napisany jest w wyrazach odpowiednich depeszom, które nam świeżo zostały zakomunikowane w tym samym przedmiocie, a szczególnie depeszy rządu królowej W. Brytanii z d. 10. Kwietnia.

Odpowiedziałem p. wicehr, Meira, że N. król portugalski może być przekonanym, iż nikomu bardziej w Europie nie leży na sercu jak cesarzowi, naszemu dostojnemu panu, los królestwa Polskiego i nikt bardziej niepragnie, aby kraj ten powrócił do warunków pokoju i spokojności koniecznej do regularnego postępu, jaki JCMość przygotowuje mu, również jak innym częściom swego cesarstwa; lecz że zadanie to utrudniły nam zachęty i podniecania, jakie burzyciele spokojności publicznej w Polsce, odbierają ciągle z zewnątrz. Dodałem, iż cesarz niemniej zdecydowany jest wytrwać i że JCMość niema potrzeby czerpać natchnienia swe pod tym względem gdzieindziej jak w uczuciach swego serca i przeświadczenia o swych obowiązkach monarszych.

Chciej pan udzielić uwagi te p. ministrowi spraw zagranicznych, odczytując mu niniejszą depeszę.

Przyjmiej i t. d. (podp.) Gorczaków.

Francya.

Paryż, 2. Czerwca. — Swietne zwycięstwo opozycyi podczas wczorajszych wyborów wielkie wrażenie uczyniło we wszystkich kołach. O godzinie 9½ wieczorem wypadek wyborów paryskich był znany. Z początku nikt temu niechciał wierzyć, ale gdy w ćwierć godziny rzecz tę potwierdziły wieczorne dzienniki, zagrzmiała powszechna radość, masy pospieszały na bulewary, a rzut oka na publiczność kupiącą się około zainprowizowanych czytelników, okazywał, z jaką radością powitały wszystkie klasy i stany, a nawet kobiety wypadek wyborów. Takiego uniesienia jeszcze niebyło od czasu zaprowadzenia konstytucyjnej monarchii w Paryżu. Sciskano sobie ręce, całowano, mimo jednak wzburzenia umysłów nigdzie nie zakłócono publicznej spokojności.

W kołach rządowych głęboki smutek panuje, ponieważ niespodziewano się takiego wypadku wyborów. Gorzko wynurzają swe zdziwienie Constitutionnel i Pays. Constitutionnel czyni odpowiedzialnym za ten wypadek la France. La France z swej strony powiada, że gdyby niebyło tyle niezręczunych nagabywań w Constitutionellu, niebyłoby takiego wypadku wyborów. Poleca cesarzowi uwzględnienie tego symptomatu paryskiego i zmianę ministerstwa. Temps równie jak inne niepodległe dzienniki cieszą się z wyborów. Temps powiada, że teraźniejsze wybory można jeno porównać z wyborem prezesa w roku 1848. Powiadano że wybór w r. 1848 znaczył porządek, jeżeli się nie mylemy, to znaczy wybór paryski w r. 1863: wolność! Tak samo przemawiają Siecle, Opinion Nationale.

— Ostatni poszyt pisma Memorial Diplomatique zawiera treść listu napisanego dnia 16. Kwietnia przez papieża do cara Aleksandra II. za Polską. List ten posłany więc został do Petersburga zaraz po depeszach trzech dworów i świadczy, że papież jest za Polską. Journal de St. Petersbourg oddał nam usługę ogłaszając odpowiedź księcia Gorczakowa na depeszę portugalską. Odpowiedź ta, bardzo szczera, zdaje się mówić: że nie potrzebuję rad Portugalii i wiem co czynić należy. Co książę Gorczaków napisał do małego dworu, napisałby do innych gdyby mógł.

P. Henessy wystąpi w tych dniach z nową interpelacyą i zażąda stanowczego wytłomaczenia polityki Anglii względem Polski.

Szwecya i Norwegia.

Gottenburg, 30. Maja. — Tutejsza gazeta handlowa i żeglugowa opisuje dziś uroczystość, jaką w Sztokolmie wyprawiono tam przebywającemu emigrantowi rosyjskiemu Bakuninowi. Kilka set osób z wszystkich klas społeczności szwedzkiej zgromadziło się na tę ucoczystość, deputowani sejmowi, urzędnicy, kupcy, fabrykanci, rzemieślnicy, uczeni literaci. Bakunin przybył na ten wielki obiad wyprawiony w hotelu Fenix, wraz z młodym Hertzenem i Polakiem Felixem, który niedawno z depeszami był wysłany od wyprawy w Malmoe do Warszawy i ztamtąd wrócił z poleceniem od polskiego rządu narodowego.

Kronika miejscowa.

Przed wydziałem kryminalnym sądu powiatowego wągrowieckiego toczyła się sprawa przeciw: 1) dziedzicowi Dziembowskiemu z Kłudzina i Wincentemu Urbanowskiemu z Miłosławic z powodu tworzenia zbrojnych hufców, 2) przeciw inspektorowi gospodarczemu Piskorskiemu i ogrodowemu Rożnowskiemu z Kłudzina o udział w tych hufcach, 3) przeciw insp. gosp. Liskiemu z Roszkowa o dostarczanie broni dla nich. Z oskarzonych tylko Dziembowski nie stanął i dla tego przeciw niemu zaocznie postąpiono. Bronił oskarzonych Galow. Prokurator Ruman z Szubina wniósł oskarzenie z uwagą, że pomija stronę uczuciową i jedynie trzyma się stanowiska prawnego i domaga się na oskarzonych pierwszej kategoryi rok więzienia, przeciw drugiej 6 tygodni, przeciw trzeciej 14 dni więzienia. Sąd wydał wyrok przeciw Dziembowskiemu na uwięzienie przez przeciąg 3 miesięcy, przeciw Liskiemu 6 dni i przeciw reszcie oskarzonych 3 tygodnie więzienia. Urbanowski i Piskorski już odsiedzieli 3 tygodnie w śledztwie.

Poznań, 5. Czerw. — Uderzyło nas nie pomału, jak mogła Ostdeutsche Ztg. dać się uwieść płonnej pogłosce, jakoby policya zabrała tu z podwórza św. Marcina broń w skrzyniach. Posener Ztg. podała dwie wersye, ale zawsze tylko o prasie drukarskiej i czcionkach, które nieprzedstawiają towaru zakazanego. Spodziewamy się, że Ostdeutsche Ztg. sprostuje dziś tę płonną wiadomość przez siebie podaną.

Wiadomości literackie.

Kraków. W drukarni Budweisera, nakładem wydawnictwa dzieł katolickich wyszła książka pod tytułem: »Wspomnienia, Listy i Raporta urzędowe Barona de Viomenil« wysłannika rządu francuzkiego do Generalizacyi konfederacyi Barskiej w latach 1771 i 1772, z francuzkiego przetłumaczone przez Stanisława Prus księcia Jabłonowskiego, kapitana artyleryi lekkokonnej wojsk polskich i kawalera krzyża woj. Pomienione dziełko wielką ma ważność źródłową do dziejów konfederacyi Barskiej, dla tego winniśmy księciu Jabłonowskiemu wdzięczność za spolszczenie rzadkiego dziś oryginału francuzkiego. Załujemy tylko, że w pisowni imion własnych liczne zaszły pomyłki, co nieobeznanego z przedmiotem czytelnika łatwo może obalamucić. Pod względem prowadzenia wojny partyzanckiej, można tu znaleźć trafne uwagi, a wogóle

(Dodatek.)

to co mówi o naturze wojen insurekcyjnych u nas, dałoby się zastósować i do dzisiajszej epoki.

Jeden z licznych ustępów warto powtórzyć: »Niech mi wolno będzie — mówi Viomenil — zdanie moje wyłuszczyć i rozważyć jakie było natenczas postępowanie konfederatów. Nasi panowie marszałkowie między sobą się kłócili, żeby byli chcieli raz się dogodzić, zebrać łącznie wszystkie swe siły pod jednym dowódcą, którenby był między nimi zaprowadzili ścisłą subordynacyę, nierozrzucając pieniędzy na różne niepotrzebne wydatki, ale ich używając na utworzenie mocnej piechoty i dobrych kanonierów, mogliby byli porządany skutek osięgnąć. Lecz inaczej się działo; ledwie który z marszałków usztyftował sobie mały oddział konnicy, zaraz od drugich się oddzielał, zaczynał sam na swoją rękę wojować, zadowolniony jeżeli mu się niekiedy jaki napad udał; do czego potrzeba było waleczności, a wcale nie znajomości sztuki wojennej. Tu muszę oddać tę sprawiedliwość Polakom, że są nadzwyczaj śmiałymi i odważnymi, ale na nieszczęście zanadto ufają swej waleczności i walce nie starają się o nabycie nauki wojskowej, co ich sąsiadom, którzy mają więcej karności i są więcej wyćwiczeni w wojennej sztuce, wielką nad nimi wyższość nadaje!« Tak pisał baron Viomenil przed 92 laty, a czytając go zdawałoby się, że pisał wczoraj.

— W drukarni Uniwersytetu Jagiellońsk. wyszedł nowy wierszowany utwór pod tytułem: »Pan starosta na Wilczkach.« Dramat historyczny w pięciu odslonach (aktach) osnuty na tle prawdziwego zdarzenia z czasów panowania Zygmunta III., napisał Władysław Wędrychowski. Treść wzięta jest do tego dramatu ze szkiców Szajnochy, który w sposób interesujący opowiada przygodę Wilczka wracającego z Jassyru.

Lwów. — Drukuje się tu kilka nowych dzieł, które niebawem opuszcza prasę. Szajnocha wydaje »Historyą kozaczyzny.« Będzie to w dwóch tomach, obejmujące około 70 arkuszy.

Druk trzeciego tomu Biblioteki zakładu narod. im. Ossolińskich, znacznie już postąpił, zawiera na czele rozprawę śp. Aleksandra Stadnickiego, »O osadownictwie na Rusi.«

Benryk Szmit drukuje: »Dzieje konfederacyi Barskiej«, z poglądem zastósowanym do wypadków dzisiejszych.

Tegoż tom czwarty i ostatni »Dziejów Polski«, krótko i zwięźle opowiedzianych dla młodzieży, jest na ukończeniu, doprowadzony do panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Król Widman, drukuje u Winiarza, »Studia polityczne« w dwóch tomach.

Tegoż zapowiedziany »Opis Galicyi geograficzny, topograficzny i statystyczny.« Obszerne to dzieło będzie wszakże potrzebowało dłuższego czasu do ukończenia.

Stanisław Sobieski prof. gimn., wydał księdza A. Popławskiego: »Naukę moralną«, zupełnie przerobioną i pomnożoną dla ludu. Jestto dzieło przyjęte i zalecone przez Towarzystwo ksiąg elementarnych w r. 1778. W obecnem jednak wydaniu jest ono całkowicie z zastosowaniem do potrzeb dzisiejszych przerobione, w pierwotnej osnowie, wiele zmian poczynił wydawca, a wiele nowych rzeczy dodał. Dzieło składa się z dwóch części, to jest z zamejże Nauki i z Przypisów. Przypisy zawierają praktyczne uwagi i wskazówki dla nauczycieli wiejskich, dotyczące wychowania młodzieży.

Wyszło także kilka książek lekarskich, mianowicie:

»Nauka Homeopatyi« Dra Artura Lucego, spolszczona, abecadłowo ułożona i dodatkami pomnożona przez Dra Antoniego Kaczkowskiego.

Dr. Wojciech Jankowski, wydał dwa dziełka o cholerze. Pierwsze ma tytuł: »Wykład naukowy o cholerze azyatyckiej, oparty na wieloletniem doświadczeniem lekarskiem.« Drugie wykłada ten sam przedmiot w sposób przystępny dla większego koła publiczności, podaniem środków zapobiegającyc wybuchowi tej choroby. Autor powiada w przedmowie, że uznał na czasie teraz właśnie wydanie pomienionych broszur, gdy tocząca się pobliżu wojna, jak dawniejsze uczą doświadczenia, nakazuje obawiać się ponownego pojawienia się cholery.

P. Albin Korytyński, który niedawno wydał: »Trzy piesni narodowe« z muzyką, wydaje w podobny sposób wyjęte z Pieśni Janusza »Dumy Widorta. do których muzykę dobił.

Druk trzeciego tomu »Pieśni Janusza«, jest już na ukończeniu w Lipsku.

Przybyli do Poznania dnia 4. Czerwca.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Gerhard z Chemnitz, hr. Mielżyński z Pawłowic, Poniński z Malczewa, Pikarski z Złotowa, Smiorowski z Warszawy, Clause z Chomiąży, Tietze z Berlina, Treutler z Koswig, Füller z Wrocławia.
HOTEL PARYSKI: Dutkiewicz z Rzegnowa.
HOTEL BERLNSKI: Funk z Borka, v. Diószeghy z Wschowy, Wrzetińska z Ostrowieczka, prob. Tąkowski z Obrzycka, prob. Esche z Borka, Siemiątkowski z Wrocławia, Profé z Kłecka, Krüger z Stęszewa, Siebe z Bydgoszczy, Feldmann z Gryfii, Tonn z Mur. Gośliny.
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Marcus z Wrocławia, Sprenger z Wrączyna, Trąmczyński z Ujazdu, Schmädicke, Pinn, Krotoschinn, Tarlan i Boas z Grodziska, Machol z Miasteczka, Badt z Kcyni, Bähr z Ludomia, Fach z Sierakowa.
POD TRZEMA LILIAMI: Kunkel z Wągrówca.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Stein z Berlina, Piekary nr. 13 a.; Grabowski z Warszawy, Szkólna ul. 12/13.

Z dnia 5. Czerwca.

BAZAR: hr. Potulicki z W. Jezior, hr. Potulicki z Potulic, Skrzydlewski z Mechlina, Rekowski z Koszut, Chłapowski z Czerwonejwsi, Brodnicki z Dziećmiarek.
HOTEL DU NORD: Moszczeński z Jeziorek, Niklass z Kęszyc, Nolte z Leszna, Molinek z Rydzyny.
POD CZARNYM ORŁEM: Gross z Wrocławia, Spiesky z Kościana.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: von Scheven i v. d. Osten z Stralsundu, Blumenthal z Berlina, Heinsius z Lipska, Warbuston i Scheppler z Hull, Homeyer z Lichtenrade.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Rieger z Wrocławia, v. Paweletz z Gniezna, Lawcewicz z Kalisza, Martini z Łukowa, Redlich i Dr. Redlich z Nowegomiasta, Reichow z Berlina, Probsthan z Głogowa, Eiselt z Magdeburga.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Laffert z Magdeburga, Prätel z Berlina, Pallaske z Wrocławia, Maibaum z Stralsundu, Eckstein z Wituchowa, Jensch i Bachmann z Naundorf, Erbsch, Schmidt i Linders z Zgorzelic.
HOTEL PARYSKI: Kaniewski z Lubowiczek, Lichtwald z Bednar, Matecki z Grabu, Sypniewski z Piotrowa, Prądzyńscy z Stroszek, Jurkiewicz i Friedmann z Berlina.
HOTEL BERLIŃSKI: Gans Edler v. Putlitz z Trzemeszna, Leonhardy z Krzyżownik, Bernhard z Gniezna, Lilienthal i Linke z Głogowa, Napierałowicz z Wrześni, Brandt z Szczecina, v. d. Burg, Rosenthal i Joachimsthal z Berlina.
HOTEL EICHBORNA: Teitelbaum z Kempna.
SELIGA OBERZA: Marschall z Kobylina, Weyl z Ostrowa, Baumert z Wrocławia, Kamiński z Opalenicy.
KRUGA HOTEL: Schulz z Szczecina, Welke z Smigla, Fothke z Rogoźna.

OBWIESZCZENIE.

Trawa na nizinie łąkowéj na prawéj stronie od mostu Strzeleckiéj ulicy położonéj ma być najwięcéj dającemu wydzierzawioną.

W tym celu wyznaczony jest termin

w Czwartek dnia 11. m. b. o godzinie 3éj z południa

przed Sekretarzem **Stolzenberg**, na który chęć zadzierzawienia mających się zaprasza.

Warunki dzierzawy mogą tu być codziennie podczas godzin służbowych przejrzane.

Poznań, dnia 2. Czerwca 1863.

Król. Prezes Policyi.
v. Baerensprung.

Wypowiedzenie

wylosowanych do spłacenia gotowizną $3^1/_2$ % listów zastawnych W. Ks. Poznańskiego.

Przy odbytem w dniu dzisiéjszym losowaniu $3^1/_2$ % listów zastawnych do funduszu umorzenia potrzebnych wyciągnięte zostały następujące numera:

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.
		A. na 1000 Tal.	
11	5485	Baranowo A. B.	Ostrzeszów
7	2435	Bąblin	Oborniki
3	4440	Baborowo	dito
7	4231	Bieganin	Pleszew
3	43	Bojanice	Wschowa
19	4365	Borowo	Kościan
14	3311	Chorynia	dito
15	127	Chobienice	Babimost
7	1116	Czewujewo	Mogilno
1	1266	Chwalibogowo	Września
23	4968	Czerniejewo	Gniezno
6	2104	Chojno I.	Krobia
1	2334	Domasław w.	Wągrówiec
84	2983	Drzewce i Czarkowo	Krobia
9	6315	Dąbrówka	dito
24	6365	Dąbrowka	Oborniki
6	3911	Dakowy mokre	Buk
8	5462	Drzązgowo	Sroda
5	1543	Dzierzanowo	Krotoszyn
1	2694	Gościejewo	dito
11	2704	dito	dito
5	912	Gutowy w.	Września
9	916	dito	dito
5	4672	Gościeszyn	Babimost
83	3046	Grąblewo	Buk
1	2551	Góra	Poznań
13	224	Jankowice	dito
8	2758	Jaworowo	Gniezno
1	1294	Konino	Buk
5	4430	Kłony	Sroda
5	5880	Kiączyn	Szamotuły
2	3377	Krześlice	Sroda
11	5812	Kawcze	Krobia
1	2894	Kołdrąb	Wągrówiec
7	2371	Kwiatkowo I. II.	Odolanów
7	5919	Lewkowo i Karski	dito
6	4806	Lipno	Kościan
1	3805	Międzychód	Srem
5	2442	Mszyczyn	dito
17	343	Miłosław	Września
12	6403	Magnuszewice	Pleszew
6	2879	Mielżyn	Gniezno
79	4891	Nowe ogrody i Długie	Wschowa
7	1887	Niechłód	dito
2	609	Odrowąż	Gniezno
8	3585	Obra	Krotoszyn
4	4085	Ossówiec	Mogilno
17	4831	Obiezierze	Oborniki
7	5912	Potrzanowo	Oborniki
5	934	Pudliszki	Krobia
2	2954	Poklatki	Sroda
1	2647	Piotrkowice	Wągrówiec
10	3608	Przecław	Oborniki
5	4777	Przybysław	Września
6	2662	Ptaszkowo w. i m.	Buk
8	5639	Rakoniewice	Babimost
3	4410	Swidnica II.	Wschowa
8	2059	Sliwniki	Odolanów
1	2678	Strzegowo	dito
8	5027	Stawiany	Wągrowiec
3	4054	Słabomierz	dito
9	1155	Sarbinowo	dito
1	5246	Sepienko I.	Kościan
1	2289	Sławno	Gniezno
1	2559	Świączyn	Srem
36	5662	Sowina kośc.	Pleszew
37	5663	dito	dito
8	2404	Twardowo	dito
5	2463	Wszołów	dito
4	653	Węgorzewo	Gniezno
5	277	Wrotkowo	Krotoszyn
10	1582	Wróblewo	Szamotuły
11	5063	Wijewo	Wschowa
1	2090	Winnogóra	Sroda
4	3663	Wydzierzewice	dito
13	1257	Wonieść v. Woniec	Kościan
12	3120	Wysocko wielkie	Odolanów
17	5156	Wroniawy	Babimost

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra	Powiat
20	3108	Xiąż	Srem
1	2295	Zakrzewo	Gniezno
12	2534	Zadory	Kościan

B. na 500 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra	Powiat
16	1412	Brodowo	Środa
54	2644	Bednary	dito
31	4294	Borowo	Kościan
20	5977	Czestram v. Golejewko	Krobia
90	6011	Chocieszewice	dito
6	2466	Czekanów	Odolanów
24	538	Chwałkowo	Gniezno
30	2438	Działyń	dito
37	165	Dąbrowa	Babimost
50	3838	Dakowy mokre	Buk
8	712	Fabianowo	Pleszew
94	2897	Grąblewo	Buk
29	2525	Gościejewo	Krotoszyn
33	769	Gutowy wielkie	Września
14	177	Graboszewo kość.	dito
24	3000	Górka duchowna	Kościan
16	3245	Gołuchowo	Pleszew
21	3250	dito	dito
23	3111	Garzyn	Wschowa
9	3202	Gwiazdowo	Środa
19	186	Jankowice	Poznań
23	190	dito	dito
24	3738	Karsy	Pleszew
29	722	Kromolice	Krotoszyn
20	2248	Konino	Szamotuły
13	3947	Lissówki	Poznań
15	1063	Mączniki	Środa
32	6303	Mchy	Srem
5	4048	Niemierzewo	Międzychód
14	1637	Niechłód	Wschowa
36	4813	Nieczajna	Oborniki
53	4778	Obiezierze	dito
17	6124	Osiek	Krobia
5	6173	Oporzyn	Wągrówiec
12	4021	Ossówiec	Mogilno
13	1296	Orzeszkowo	Międzychód
27	437	Prusim	dito
16	6223	Przysieka niem.	Kościan
17	3511	Przecław	Oborniki
6	2107	Potulice	Wągrówiec
14	552	Recz	dito
30	4965	Stawiany	dito
9	4378	Słomczyce	Września
17	1895	Stwolno	Krobia
26	64	Siemianice	Ostrzeszów
20	6351	Szymanowo	Srem
2	5421	Strzelce	Krobia
6	4522	Szkudła	Pleszew
30	6113	Siedlemin	dito
51	5566	Taczanowo	dito
16	4556	Uzarzewo	Sroda
21	4561	dito	dito
19	1395	Wróblewo	Szamotuły
26	1402	dito	dito
10	1868	Wszemborz	Września
21	3573	Wydzierzewice	Sroda
52	226	Wilkowo niem.	Wschowa
30	2953	Xiąż	Srem
35	2958	dito	dito
19	104	Ziemnice	Kościan
42	368	Zakrzewo	Krobia

C. na 200 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra	Powiat
12	2605	Bieganowo i Borkowo	Września
21	445	Baborówko	Szamotuły
85	5233	Baranowo A. B.	Ostrzeszów
169	5762	Chocieszewice	Krobia
29	3461	Czeluścin	dito
27	1725	Chojno II.	dito
37	5712	Czestram v. Golejewko	dito
15	3206	Chartowo	Poznań
36	877	Drzęczkowo	Wschowa
46	189	Dąbrowa	Babimost
28	2268	Gwiazdowo	Środa
25	1639	Godurowo	Krobia
34	403	Gostyn II.	dito
44	991	Grąblewo	Buk
45	688	Gutowy w.	Września
94	3783	Gorastowo	Kościan
41	5844	Gorzyczki	dito
31	820	Gącz	Wągrowiec
25	4317	Górka	Oborniki
20	2238	Góra	Poznań
26	219	Jankowice	dito
31	2119	Konino	Szamotuły
36	2124	dito	dito
55	3680	Kotlin	Pleszew
30	2567	Krajewice	Krobia
24	3933	Lipowiec	Krotoszyn
55	5593	Lewkowo i Karski	Odolanów
16	4110	Lubiatówko	Srem
23	4419	Myszki	Gniezno
28	1593	Mikołajewice	dito
28	1582	Miastowice	Wągrowiec
44	288	Miłosław	Września
18	3695	Międzychód	Srem
16	2444	Ninino	Oborniki
19	3996	Ossówiec	Mogilno
29	5830	Osiek	Krobia
57	709	Pudliszki	dito
113	4181	Pawłowice	Wschowa
61	848	Pogrzybowo	Odolanów
17	5854	Piątkowo czarne	Sroda
18	601	Posadowo	Buk
15	2730	Poklatki	Sroda
17	2732	dito	dito
30	2146	Rusiborz	dito
35	2151	dito	dito
33	5332	Rusocin	Srem
34	107	Siemianice	Ostrzeszów
19	1550	Skoroszewice	Krobia
18	41	Stołężyn	Wągrowiec
33	2047	Twardowo	Pleszew
19	606	Unia	Września
83	2794	Ujazd i Łęka mała	Kościan
55	4102	Wilkowo i Siekówko	dito
18	1809	Wyszki	Pleszew
33	3555	Wydzierzewice	Środa
37	3085	Wiatrowo	Wągrowiec
43	1184	Wróblewo	Szamotuły
44	1185	dito	dito
45	1186	dito	dito
46	1187	dito	dito
47	1188	dito	dito
49	1190	dito	dito
49	4889	Wijewo	Wschowa
53	4893	dito	dito
80	248	Wilkowo niem.	dito
53	2895	Xiąż	Srem
31	2856	Zdzychowice	Sroda
35	276	Zalesie	Krobia

D. na 100 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra	Powiat
42	680	Brody	Buk
33	2360	Bąblin	Oborniki
71	502	Bzowo	Czarnków
34	2524	Brodnica	Srem
31	5685	Chudzice	Sroda
33	5695	Czarnotki	dito
66	3577	Chorynia	Kościan
26	5200	Chludowo	Poznań
39	6003	Czerminek	Pleszew
186	5036	Czerniejewo	Gniezno
25	2684	Czerlino	Wągrowiec
30	2689	dito	dito
58	186	Chobienice	Babimost
48	1383	Chwałkowo	Krobia
103	3175	Drzewce i Czarkowo	dito
25	3146	Drzewce stare	Wschowa
43	919	Drzęczkowo	dito
39	3936	Droszew	Pleszew
67	4849	Dusina	Srem
139	4251	Dakowy mokre	Buk
68	252	Dąbrowa	Babimost
29	1152	Gołanice	Wschowa
21	269	Graboszewo kość.	Września
107	4188	Gorastowo	Kościan
26	2341	Goniczki	Września
46	5709	Głębokie	Sroda
3	3141	Koninko	Szamotuły
29	344	Kembłowo	Września
51	2947	Krajewice	Krobia
17	5884	Kaczkowo małe	Wągrówiec
22	4640	Korzkwy	Pleszew
33	65	Kotowiecko	dito
77	4113	Kotlin	dito
30	5159	Kadzewo	Srem
35	3733	Kosieczyno	Międzyrzecz
37	3735	dito	dito
35	214	Kobylniki	Kościan
38	3208	Kotowo	Buk
44	4888	Kobylepole	Poznań
98	4170	Łaszczyn	Krobia
102	4174	Łaszczyn	Krobia
28	2424	Lubonia	Wschowa
31	1171	Morkowo	dito
83	3450	Murzynowo kośc.	Sroda
88	3455	dito	dito
32	1862	Małachowo	Srem
47	5073	Mielno	Gniezno
28	2957	Mączniki i Podkoce	Odolanów
34	1103	Marcinkowo dolne	Mogilno
26	2644	Obora	Gniezno
126	4753	Osiek	Kościan
132	4759	dito	dito
136	4763	dito	dito
25	5293	Pamiątkowo	Poznań
54	4906	Przybysław	Września
43	5359	Swierczyna	Wschowa
14	4961	Słopanowo	Szamotuły
23	5762	Sworowo	Krobia
45	657	Urbanowo	Buk
113	3202	Ujazd i Łęka m.	Kościan
52	1317	Wróblewo	Szamotuły
58	1323	dito	dito
59	1324	dito	dito
61	1326	dito	dito
62	1327	dito	dito
66	1331	dito	dito
68	1333	dito	dito
107	299	Wilkowo niemieckie	Wschowa
45	3325	Wysocko wielkie	Odolanów
17	3082	Wilkonice	Krobia
56	1024	Zakrzewo	Pleszew

E. na 40 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra	Powiat
95	2413	Białcz i Skóraczewo	Kościan
40	1020	Baborówko	Szamotuły
31	3095	Bieganowo i Borkowo	Września
56	580	Bojanice	Wschowa
64	588	dito	dito
81	1033	Bzowo	Czarnków
76	1729	Brodowo	Sroda
204	4689	Czerniejewo	Gniezno
212	4697	dito	dito
103	637	Czerwonawieś	Kościan
50	5486	Czerminek	Pleszew
26	626	Długie	Wschowa
67	3828	Dłoń vel Dłonie	Krobia
41	47	Dąbrowa	Wągrówiec
41	5083	Dziewierzewo	dito
38	1658	Domasław mały	dito
51	4671	Grochowiska pańskie	Mogilno
143	4053	Gorastowo	Kościan
51	5054	Gorzewo	Oborniki
61	685	Kobylniki	Kościan
49	5161	Kiączyn	Szamotuły
29	4298	Lipnica	dito
26	1231	Lwówek	Buk
125	4040	Łaszczyn	Krobia
74	5179	Lewkowo i Karski	Odolanów
23	3106	Łęgniszewo	Wągrowiec
125	3496	Murzynowo kościelne	Sroda
47	2102	Miastowice	Wągrówiec
79	3150	Mielżyn	Gniezno
93	355	Owieczki	dito
97	359	dito	dito
103	365	dito	dito
117	379	dito	dito
141	403	dito	dito
21	1061	Odrowąż	dito
37	1600	Orzeszkowo	Międzychód
26	1167	Posadowo	Buk
27	1168	dito	dito
28	5359	Piątkowo czarne	Sroda
50	3859	Przecław	Oborniki
34	3250	Popówko	dito
20	2227	Parczewo	Odolanów
90	4351	Poniec	Krobia
81	1220	Pudliszki	dito
102	5023	Rakoniewice	Babimost
30	4479	Raszewy	Września
160	184	Stołężyn	Wągrowiec
202	226	dito	dito
206	230	dito	dito
210	234	dito	dito
221	245	dito	dito
242	266	dito	dito
252	276	dito	dito
43	4535	Sośnica	Krotoszyn
89	604	Siemianice	Ostrzeszów
40	2073	Skoroszewice	Krobia

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.
35	703	Sokolniki małe	Szamotuły
63	2578	Twardowo	Pleszew
86	5036	Taczanowo	dito
21	1065	Ustaszewo	Wągrowiec
29	1073	dito	dito
194	4119	Wojnowice	Buk
83	4730	Wijewo	Wschowa
85	4732	dito	dito
80	1707	Wróblewo	Szamotuły
83	3335	Wojciechowo i Łowencice	Srem
93	3345	dito	dito
54	1144	Źrenica	Sroda
137	912	Zakrzewo	Krobia
		F. na 20 Tal.	
17	4410	Boguszyn	Pleszew
45	409	Baborówko	Szamotuły
49	413	dito	dito
113	1711	Białcz i Skoraczewo	Kościan
68	1085	Chwałkowo	Krobia
52	3056	Czeluścin	dito
222	3886	Czerniejewo	Gniezno
78	2271	Czeszewo	Wągrówiec
55	1793	Domasław wielki	dito
173	3291	Dakowy mokre	Buk
80	1362	Drobnin	Wschowa
15	3648	Gniewkowo	Gniezno
61	2647	Górka duchowna	Kościan
69	835	Grąblewo	Buk
40	390	Gostyń II.	Krobia
89	1974	Gembice	Czarnków
48	3413	Gołaszyn	Oborniki
93	4562	Gutowy I. II.	Pleszew
15	1045	Jankowo	dito
26	2585	Jarogniewice	Kościan
74	200	Kokylniki	dito
32	4116	Kamieniec	dito
128	2846	Kuklinowo	Krotoszyn
60	1814	Kiekrz	Poznań
78	2323	Krajewice	Krobia
25	3655	Karczewo	Gniezno
29	3590	Kłony	Sroda
81	467	Lubasz	Czarnków
49	850	Marcinkowo dolne	Mogilno
51	852	dito	dito
34	2955	Marcinkowo górne	dito
151	3852	Nowe ogrody i Długie	Wschowa
67	3983	Nekla	Sroda
59	1286	Niechłód	Wschowa
95	3837	Nieczajna	Oborniki
50	4487	Osiek	Krobia
31	1765	Ostrowite	Mogilno
31	456	Odrowąż	Gniezno
44	4257	Pomarzany kośc.	dito
39	864	Paryż	Wągrówiec
43	868	dito	dito
60	3379	Padniewo	Mogilno
62	3381	dito	dito
101	3571	Poniec	Krobia
23	1532	Parczewo	Odolanów
38	2477	Poklatki	Środa
109	4191	Rakoniewice	Babimost
40	1403	Rybowo	Wągrówiec
94	1313	Rąbin	Kościan
138	1326	Turew v. Turwia	dito
64	1855	Twardowo	Pleszew
69	1860	dito	dito
37	464	Ustaszewo	Wągrowiec
93	1037	Wróblewo	Szamotuły
94	1038	dito	dito
95	1039	dito	dito
74	2759	Wiatrowo	Wągrówiec
84	3629	Wiśniewo	dito
158	276	Wilkowo niemieckie	Wschowa
161	279	dito	dito
31	2280	Węgry II.	Odolanów
33	2282	dito	dito
23	4241	Wierzyce	Gniezno
25	4243	dito	dito
47	494	Węgorzewo	dito
89	3923	Wijewo	Wschowa
93	3927	dito	dito
63	3122	Wydzierzewic	Sroda
37	2414	Wolanki	Gniezno
113	2612	Xiąż	Srem
97	792	Zakrzewo	Pleszew
25	3907	Żółcz	Gniezno
48	2990	Żydowo	dito

Wypowiadając więc takowe posiadaczom tychże, według Najwyższego rozkazu gabinetowego z dnia 10. Listopada 1847. zbiór praw na rok 1848. pag. 22. nr. 2922. wzywamy ich, aby pomienione listy zastawne w stanie do kursu usposobionym z należącemi do nich kuponami od B. Narodzenia 1863. event. Talonami lub Rekognicyą na takowe już w nadchodzącym na Sw. Jan 1863. terminie wypłaty prowizyi, mianowicie w czasie od 21. Lipca do 4. Sierpnia 1863. z rana od godziny 9. do 12. pod uniknieniem wydać się mającego na ich koszt wywołania publicznego do kassy naszèj złożyli i natomiast udzielić się mające na to rekognicye odebrali, które od dnia 2. do 16. Stycznia 1864. z rana od godziny 9. do 12. w gotowiznie zrealizowane zostaną.

Kto rekognicye lub gotowiznę za nie pocztą przesłane mieć sobie życzy, takowe odebrać może 8 dni po upływie ustanowionych powyżéj terminów, skoro o to 14 dni pierw w liście frankowanym uczyni wniosek i załączy rekognicyę lub też list zastawny.

Przytem zwracamy uwagę na to, że listy zastawne do kursu nieusposobione zamiéjscowym interesentom na ich koszt zwrócone zostaną, celem usposobienia ich do obiegu publicznego, tudzież na to, że kassa nasza nie zajmuje się wymianą talonów na nowe arkusze kuponowe i takowych interesenci nie powinni nadsyłać z listami zastawnemi i rekognicyami, ale raczéj mają się z niemi w celu odebrania nowych kuponów zgłaszać bezpośrednio do Kassy Prowincyalnéj Ziemstwa w miéjscu.

W końcu przypomina się także posiadaczom już dawniéj wylosowanych a dotąd jeszcze niezłożonych poniżéj wymienionych 3½ % listów zastawnych:

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
		A. na 1000 Tal.		
20	132	Chobienice	Babimost	SJ. 62
7	1306	Chrustowo	Września	BN. 62
21	91	Czerwonawieś	Kościan	dito
1	2414	Goniczki	Września	SJ. 61
71	5856	Gorzewo	Oborniki	BN. 62
17	6420	Mchy	Srem	dito
5	2046	Małachowo	dito	dito
1	1503	Połażejewo	Środa	dito
4	6450	Psarskie	Śrem	dito
1	3185	Sobiesiernie	Poznań	dito
6	6341	Strzydzewo	Pleszew	SJ. 61
28	3015	Ujazd i Łęka m.	Kościan	BN. 62
		B. na 500 Tal.		
14	4167	Bieganin	Pleszew	BN. 58
28	5812	Budziszewo	Oborniki	SJ. 61
6	1040	Czachory	Odolanów	SJ. 62
3	2089	Czechy	Gniezno	BN. 62
17	3458	Dłoń v. Dłonie	Krobia	SJ. 57
14	5355	Drzązgowo	Sroda	BN. 62
26	1057	Drzęczkowo	Wschowa	SJ. 61
94	2839	Drzewce i Czarkowo	Krobia	BN. 62
16	993	Gącz	Wągrowiec	dito
28	878	Jaraczewo	Śrem	SJ. 58
15	3303	Kociszewo	Międzyrzecz	BN. 62
34	727	Kromolice	Krotoszyn	SJ. 62
12	4629	Krzywosądowo	Pleszew	BN. 61
9	1381	Kuczkowo i Chrzanowo	dito	SJ. 60
26	5824	Lewkowo i Karski	Odolanów	BN. 59
17	1233	Marcinkowo doln.	Mogilno	BN. 62
42	6313	Mchy	Srem	SJ. 61
20	1291	Morkowo	Wschowa	SJ. 60
31	3080	Murzynowo kośc.	Sroda	BN. 62
17	6196	Nieszawa	Oborniki	dito
42	5322	Owińska	Poznań	BN. 59
49	1037	Pogrzybowo	Odolanów	SJ. 62
10	4549	Raszęwy	Września	BN. 61
15	553	Recz	Wągrówiec	SJ. 62
16	2415	Runowo	dito	BN. 62
8	12	Strychowo	Gniezno	dito
26	5419	Swierczyna	Wschowa	dito
32	5223	Trzuskotowo	Poznań	SJ. 62
43	2847	Ujazd i Łęka m.	Kościan	dito
26	5598	Włościejewki	Srem	BN. 62
20	5506	Zieląndkowo	Oborniki	BN. 61

Nr. list. zast. bież.	amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
		C. na 200 Tal.		
56	1887	Białcz i Skóraczewo	Kościan	BN. 62
52	3585	Będlewo	Poznań	dito
13	2606	Bieganowo i Borkowo	Września	BN. 60
26	1107	Brześnica	Srem	BN. 62
33	5705	Brzezie I. II.	Pleszew	SJ. 62
14	1266	Budziejewo	Wągrowiec	BN. 59
13	863	Czachory	Odolanów	BN. 62
25	2522	Charbowo	Gniezno	dito
92	3819	Dakowy mokre	Buk	SJ. 60
57	200	Dąbrowa	Babimost	SJ. 59
39	1452	Drzewce i Czarkowo	Krobia	SJ. 61
40	881	Drzęczkowo	Wschowa	dito
43	5655	Głębokie	Sroda	BN. 62
32	4034	Gołaszyn	Oborniki	BN. 59
86	3775	Gorastowo	Kościan	BN. 62
34	2416	Gościejewo	Krotoszyn	dito
31	2271	Gwiazdowo	Sroda	dito
30	3863	Kochlowy	Ostrzeszów	SJ. 62
17	4350	Korzkwy	Pleszew	BN. 62
57	658	Kromolice	Krotoszyn	dito
18	2005	Kwiatkowo I. II.	Odolanów	BN. 60
53	513	Lubasz	Czarnków	SJ. 61
25	3640	Myszkowo	Szamotuły	BN. 62
18	3328	Marcinkowo górn.	Mogilno	dito
32	1586	Miastowice	Wągrowiec	dito
50	294	Miłosław	Września	dito
55	4738	Nieczajna	Oborniki	dito
77	5185	Owinska	Poznań	BN. 59
31	5139	Piotrkowice	Kościan	BN. 62
27	5452	Pomarzany kośc.	Gniezno	BN. 61
58	4290	Poniec	Krobia	BN. 59
38	1486	Rąbin	Kościan	BN. 62
26	2307	Runowo	Wągrowiec	dito
14	835	Ruszkow	dito	BN. 61
15	4003	Rzegnowo	Gniezno	BN. 62
16	2277	Sokolniki w.	Szamotuły	SJ. 61
19	5455	Srebrnegórki	Wągrówiec	SJ. 62
15	5929	Strzydzewo	Pleszew	BN. 62
56	1244	Targowa górka	Września	dito
41	899	Wonieść v. Wojniec	Kościan	dito
81	362	Zakrzewo	Krobia	SJ. 62
37	278	Zalesie	dito	SJ. 59
25	3373	Żydowo	Gniezno	SJ. 62
		D. na 100 Tal.		
18	5512	Arkuszewo	Gniezno	SJ. 58
59	2933	Bednary	Sroda	BN. 62
54	1348	Brodowo	dito	dito
71	2130	Białcz i Skóraczewo	Kościan	dito
26	2542	Bruczków	Krotoszyn	dito
18	3510	Cerekwica	Wągrowiec	dito
69	5476	Chojno I.	Krobia	dito
32	1952	Chojno II.	dito	dito
41	1376	Chwałkowo	dito	dito
180	5030	Czerniejewo	Gniezno	SJ. 62
80	5946	Dąbrówka	Oborniki	BN. 61
44	5707	Głębokie	Środa	BN. 60
49	1861	Godurowo	Krobia	SJ. 62
44	2599	Górka kociałkow.	Sroda	SJ. 61
36	420	Gostyn II.	Krobia	BN. 62
95	1309	Gutowy w.	Września	BN. 59
8	1336	Jankowo	Pleszew	BN. 61
71	782	Jaraczewo	Srem	SJ. 62
24	5817	Jarząbkowo	Gniezno	SJ. 61
48	2846	Jaworowo	dito	SJ. 62
23	673	Kowalewo	Pleszew	BN. 60
72	692	Kromolice	Krotoszyn	SJ. 62
81	3613	Kuklinowo	Krotoszyn	BN. 62
16	2182	Lechlin	Wągrowiec	SJ. 61
16	778	Lubinia wielka	Pleszew	BN. 61
32	2298	Lubrze	Sroda	SJ. 62
20	2214	Ławki	Mogilno	BN. 62
19	1919	Łąg	Srem	SJ. 62
37	2189	Łosiniec	Wągrówiec	BN. 62
32	929	Mączniki	Środa	dito
25	3761	Marcinkowo górn.	Mogilno	dito
39	1778	Miastowice	Wągrowiec	dito
37	5849	Osiek	Krobia	dito
92	5296	Owińska	Poznian	BN. 61
20	5864	Piątkowo czarne	Środa	BN. 62
80	882	Pogrzybowo	Odolanów	SJ. 60

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
93	895	Pogrzybowo	Odolanów	BN. 62
37	3927	Przecław	Oborniki	SJ. 61
56	1663	Rąbin	Kościan	BN. 62
22	1767	Rybowo	Wągrówiec	dito
34	5397	Skierszewo	Gniezno	BN. 59
47	3949	Sląskowo	Krobia	BN. 60
25	2589	Sokolniki wielkie	Szamotuły	dito
37	4845	Sośnica	Krotoszyn	SJ. 62
17	2833	Strzyżewko smyk.	Gniezno	dito
28	915	Szelejewo	Krotoszyn	BN. 59
41	653	Urbanowo	Buk	BN. 62
15	535	Ustaszewo	Wągrowiec	SJ. 61
67	5081	Wijewo	Wschowa	BN. 62
14	3079	Wilkonice	Krobia	SJ. 55
103	295	Wilkowo niemiec.	Wschowa	BN. 62
21	1924	Wszembórz	Września	dito
146	2084	Żerkowo	dito	BN. 61

E. na 40 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
66	3052	Bednary	Sroda	BN. 62
50	2308	Białokosz	Międzychód	BN. 61
77	4335	Borowo	Kościan	BN. 59
27	713	Brzóstownia	Śrem	dito
95	3438	Chocicza	Pleszew	SJ. 61
221	5287	Chocieszewice	Krobia	SJ. 60
226	5292	dito	dito	SJ. 61
47	2245	Chojno II.	dito	SJ. 62
55	1753	Chwałkowo	dito	dito
65	1763	dito	dito	BN. 62
48	1394	Chwalibogowo	Września	dito
30	1420	Chrustowo	dito	dito
24	1457	Ciechel	Pleszew	dito
39	2856	Czerlin	Wągrowiec	dito
34	2851	dito	dito	SJ. 62
64	3003	Czeszczewo	dito	BN. 62
40	46	Dąbrowa	dito	BN. 59
33	4339	Dobczyn	Srem	BN. 60
39	1659	Domasław mały	Wągrówiec	SJ. 59
56	1358	Drzęczkowo	Wschowa	BN. 60
13	4426	Gniewkowo	Gniezno	SJ. 62
14	4427	dito	dito	BN. 62
53	3820	Grabowo	Września	SJ. 62
68	4959	Gryżyna	Kościan	BN. 61
33	5319	Jarząbkowo	Gniezno	BN. 60
58	2981	Jaworowo	dito	BN. 62
66	1681	Kąsinowo	Szamotuły	BN. 59
45	2684	Kociszewo	Międzyrzecz	BN. 62
48	4149	Kokorzyn	Kościan	dito
107	3608	Kuklinowo	Krotoszyn	SJ. 62
34	2531	Kwiatkowo I. II.	Odolanów	BN. 61
39	2536	dito	dito	dito
68	2346	Lubczyna	Ostrzeszów	BN. 62
112	4027	Łaszczyn	Krobia	dito
56	5204	Młodziejewice	Września	SJ. 62
48	1588	Morkowo	Wschowa	BN. 62
40	1516	Marcinkowo dol.	Mogilno	dito
44	2613	Mszyczyn	Śrem	SJ. 58
147	4474	Osiek	Kościan	BN. 61
55	3534	Popowo polskie	Wągrowiec	BN. 62
37	5091	Pomarzany kość.	Gniezno	SJ. 62
63	4584	Przybysław	Września	dito
43	5328	Rogaszyce	Ostrzeszów	dito
66	5336	Siedlemin	Pleszew	BN. 60
67	5337	dito	dito	dito
36	2186	Śliwniki	Odolanów	SJ. 62
25	1739	Słupia wielka	Sroda	BN. 62
37	702	Sokolniki wielkie	Szamotuły	SJ. 62
225	249	Stołężyn	Wągrowiec	BN. 61
248	272	dito	dito	BN. 62
255	279	dito	dito	dito
75	2256	Stwolno	Krobia	BN. 61
47	4950	Swierczyna	Wschowa	SJ. 62
120	2021	Turew v. Turwia	Kościan	SJ. 60
42	1746	Wargowo	Oborniki	BN. 61
25	3181	Wilkonice	Krobia	SJ. 62
79	1706	Wróblewo	Szamotuły	BN. 62
82	1709	dito	dito	BN. 61
61	3382	Wysocko wielkie	Odolanów	dito
76	1446	Zakrzewo	Pleszew	BN. 62
84	1454	dito	dito	dito
209	2380	Żerkowo	Września	BN. 61
30	5147	Żydowo	Poznań	BN. 62

F. na 20 Tal.

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
52	2043	Bielewo	Kościan	BN. 61
54	4426	Brzezie I. II.	Odolanów	SJ. 62
52	4424	dito	dito	BN. 62
19	4412	Boguszyn	Pleszew	dito

Nr. list. zast. bież.	Nr. list. zast. amort.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.
89	1053	Brodowo	roda	BN. 62
102	1066	dito	dito	dito
245	4444	Chocieszewice	Krobia	SJ. 60
66	748	Chwalibogowo	Września	SJ. 62
96	3998	Czacz	Kościan	BN. 59
93	3995	dito	dito	SJ. 61
40	641	Czewujewo	Mogilno	BN. 61
29	1257	Dalabuszki	Kościan	BN. 62
98	240	Dąbrowa	Babimost	SJ. 60
102	244	dito	dito	dito
80	1269	Drzewce i Czarkowo	Krobia	dito
53	3714	Dzienczyno	dito	SJ. 61
39	1003	Dzierzanowo	Krotoszyn	BN. 61
84	1969	Gembice	Czarnków	BN. 62
54	4390	Głębokie	Sroda	BN. 61
57	4223	Gorzewo	Oborniki	SJ. 61
23	1743	Gorzuchowo	Gniezno	BN. 62
24	1744	dito	dito	dito
27	1747	dito	dito	dito
72	838	Grąblewo	Buk	SJ. 60
95	4564	Gutowy	Pleszew	BN. 62
58	2051	Gwiazdowo	Sroda	SJ. 61
41	4464	Jarząbkowo	Gniezno	BN. 62
56	4026	Jasienie	Kościan	BN. 60
25	4517	Kaczkowo małe	Wągrowiec	dito
31	1275	Koronowo	Wschowa	SJ. 60
26	2637	Koszuty	Sroda	SJ. 62
122	2840	Kuklinowo	Krotoszyn	BN. 62
47	3344	Lipówiec	dito	dito
23	1600	Lubonia	Wschowa	BN. 60
87	1653	Lubczyna	Ostrzeszów	SJ. 60
42	587	Lulin	Oborniki	BN. 58
27	1771	Ławki	Mogilno	BN. 61
53	4594	Magnuszewice	Pleszew	SJ. 62
44	2708	Małpino	Śrem	BN. 62
27	1847	Miaskowo	Kościan	SJ. 61
62	1414	Miastowice	Wągrówiec	BN. 62
70	10	Modliszewko	Gniezno	dito
64	939	Morkowo	Wschowa	SJ. 62
58	933	dito	dito	BN. 61
51	2430	Mnichy	Międzychód	BN. 62
90	3832	Nieczajna	Oborniki	SJ. 62
48	4539	Nieszawa	dito	SJ. 61
30	455	Odrowąż	Gniezno	SJ. 62
28	1587	Piotrowo	Poznań	BN. 61
136	679	Pogrzybowo	Odolanów	BN. 62
138	681	dito	dito	BN. 59
27	1767	Potulice	Wągrowiec	BN. 62
29	1769	dito	dito	dito
88	1307	Rąbin	Kościan	dito
47	4470	Rogaszyce	Ostrzeszów	dito
52	4475	dito	dito	SJ. 62
71	1943	Rusiborz	Sroda	dito
75	1947	dito	dito	BN. 61
61	366	Siedmiorogowo	Krotoszyn	BN. 59
24	4363	Skąpe	Września	BN. 61
25	4364	dito	dito	BN. 62
23	2669	Smuszewo	Wągrowiec	dito
51	3761	Sośnica	Krotoszyn	dito
73	3909	Stawiany	Wągrowiec	SJ. 61
88	1559	Stwolno	Krobia	BN. 62
98	2295	Trzebaw	Poznań	SJ. 61
45	3624	Tunowo	Wągrowiec	dito
145	1333	Turew vel Turwia	Kościan	BN. 62
155	1343	dito	dito	SJ. 62
52	3702	Usarzewo	Sroda	BN. 62
76	3387	Wapno	Wągrówiec	dito
7	392	Węgry II.	Odolanów	SJ. 61
69	2754	Wiatrowo	Wągrowiec	BN. 62
38	3651	Wiewiorczyn	Mogilno	dito
91	3459	Wilkowo i Siekowo	Kościan	dito
30	1529	Winnagóra	Sroda	SJ. 60
97	1041	Wróblewo	Szamotuły	SJ. 62
98	1042	dito	dito	dito
99	1043	dito	dito	BN. 62
33	1522	Wszemborz	Września	SJ. 62
237	1660	Żerków	dito	SJ. 61

aby takowe do naszéj kassy złożyli i przypadający za nie kapitał odebrali, nadmieniając, że według wspomnionego rozkazu gabinetowego prekluzya z prawem realnem do wyrażonéj w niezłożonych listach zastawnych hipoteki szczególnéj wyrzeczoną i waluta do naszego depozytu wziętą została.

Poznań, dnia 21. Maja 1863.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 4. Czerwca.

Pszenica 57—70 tal.

Żyto na Czerwiec i Czerwiec Lipiec $45\frac{1}{8}$ tal., na Lipiec Sierpień $45\frac{5}{8}$ tal.

Jęczmień wielki i mały 32—39 tal.

Groch do gotowania 46—50 tal.

Groch na pastwę 43—46 tal.

Oléj rzepiowy na Czerwiec $14\frac{11}{12}$ tal., na na Czerwiec Lipiec $14\frac{2}{3}$ tal.

Okowita na Czerwiec i Czerwiec Lipiec $15\frac{1}{3}$ do $\frac{7}{12}$ tal., na Sierpień Wrzesień $16—\frac{1}{6}—\frac{1}{12}$ tal., na Wrzesień Paźdz. $16\frac{1}{4}$ tal., na Paźdz. Listopad $15\frac{23}{24}—16\frac{5}{24}—\frac{1}{12}$ tal.

Kurs giełdy Berlińskiéj.

Dnia 4. Czerwca 1863.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{1}{2}$
„ z roku 1859	$4\frac{1}{2}$	—	$105\frac{1}{2}$
„ z roku 1856	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{5}{8}$
„ z roku 1853	4	—	$98\frac{3}{4}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$89\frac{7}{8}$
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$89\frac{7}{8}$
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{4}$	—
dito „	$3\frac{1}{2}$	—	$90\frac{3}{8}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	91
dito dito	4	$101\frac{1}{2}$	—
dito Pruss Wschodnich	$3\frac{1}{2}$	—	$88\frac{5}{8}$
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	$90\frac{3}{4}$
dito dito	$4\frac{1}{4}$	—	$100\frac{7}{8}$
dito W. X. Poznańskiego	4	—	103
dito W. X. Poznańskiego	$3\frac{1}{2}$	—	$97\frac{1}{4}$
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	$96\frac{3}{8}$
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	$94\frac{5}{8}$
dito Pruss Zachodnich	$3\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{2}$	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$96\frac{1}{2}$
Obligacye miejskie II. Em. Pozn.	4	98	—
Obligacye prowincyalne Poznańskie	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	—
Louisdory	—	110	—
Akcye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	108

CENY TARGOWE w mieście Poznaniu.	dnia 5. Czerwca 1863 r. od tal.	od sgr.	od fn.	do tal.	do sgr.	do fn.
Pszenicy pięknéj, szefel po 16 garn.	2	16	3	2	18	9
Pszenicy średniéj	2	12	6	2	15	—
Pszenicy ordynaryjnéj	2	7	6	2	10	—
Żyta przedniego, szefel	1	20	—	1	21	3
Żyta lżejszego	1	17	6	1	18	9
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel	—	29	—	1	2	6
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—	—	—
Grochu na pastwę	1	17	6	1	18	9
Rzep zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	15	—	—	17	6
Masła, garniec	1	25	—	2	5	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80 % Tralles.

	Tal.	Sgr.	F.	do	Tal.	Sgr.	F
Dnia 5. Czerwca	14	2	6	do	14	6	3

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.